

**Первомайський медичний фаховий коледж
Миколаївської обласної ради**

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

_____/ Інна СІМЧИШИНА
“ ____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Захист України»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	223 Медсестринство
освітньо-професійна програма (на основі базової середньої освіти)	Сестринська справ Лікувальна справа

(Рік вступу 2024)

Первомайськ
2025

Робоча навчальна програма з «Захисту України» для здобувачів освіти

Галузь знань

22 Охорона здоров'я

спеціальність

223 Медсестринство

освітньо-професійна програма

Сестринська справа, Лікувальна справа

складена на основі навчальних програм: «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту), розробленою Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 03.08.2022 № 698), модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс» для закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (Наказ МОН України від 08.08.2024 року № 1116).

Розробник: Вадим Дєєв - викладач першої кваліфікаційної категорії.

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні циклової комісії загальноосвітніх дисциплін

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін

(підпис)

(Віра ПРУСОВА)
(прізвище та ініціали)

2025 – 2026 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна	
	Спеціальність 223 Медсестринство		
Загальна кількість годин - 105	Освітньо-професійна програма Сестринська справа, Лікувальна справа	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		1-й	2-й
		Лекції	
З них: аудиторних – 105	Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр	42 год.	45 год.
		Навчально-тренувальні заняття	
		-	18 год.
		Вид контролю:	
		Семестрова	Підсумкова

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування в студентської молоді життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту України та дій в умовах надзвичайних ситуацій, а також системного уявлення про військово-патріотичне виховання як складову частину національно-патріотичного виховання. Провідним засобом реалізації вказаної мети є запровадження компетентнісного підходу у навчальний процес коледжу, на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Завдання:

- ознайомлення студентської молоді з основами нормативно-правового забезпечення захисту України, цивільного захисту та охорони життя і здоров'я;
- усвідомлення студентською молоддю свого обов'язку щодо захисту України у разі виникнення загрози суверенітету та територіальній цілісності держави;
- набуття знань про функції Збройних Сил України та інших військових формувань, їх характерні особливості;
- засвоєння основ захисту України, цивільного захисту, домедичної допомоги, здійснення психологічної підготовки студентської молоді до захисту Вітчизни;

- підготовка студентів до захисту України, професійної орієнтації молоді до служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

2.1. Вклад предмета у формування ключових компетентностей

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами	Уміння: - володіти мовною базою, оперуючи якою можна реалізувати будь-яку ситуацію спілкування на військову тематику; - доречно поєднувати вербальні та невербальні засоби спілкування відповідно до мети, ситуації мовлення, тобто сформованість комунікативних навичок на заняттях із предмету «Захист України»; - брати участь у полілогах і діалогах, вести монолог з проблемних тем предмету; - знаходити, вибирати, сприймати, аналізувати і використовувати інформацію військового спрямування; - оцінювати комунікативну ситуацію і приймати професійне рішення та планувати комунікативні дії. Ставлення: - здатність розуміти та використовувати різні складові національної культури (традиції, ритуали, звичаї, соціальні стереотипи) під час заходів військово-патріотичного виховання; - усвідомлення значення військової справи для розвитку патріотичної особистості; - шанування державних символів України, які концентровано виражають провідну роль нації у становленні власної держави. Навчальні ресурси: - інформація про історію розвитку українського війська та техніки і озброєння військової частини.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: - читати і розуміти тексти, ініціювати, підтримувати і закінчувати розмови, щодо роботи з пам'ятками міжнародного гуманітарного права; - брати участь в іншомовному спілкуванні (усне та письмове мовлення) щодо військової справи; - володіти культурою ділового та професійного спілкування іноземними мовами; - володіти культурою відповідно до правил поведінки учасника бойових дій; - володіти основами ділового спілкування іноземною мовою у типових ситуаціях; - розуміти розмовне мовлення під час участі у міжнародних проектах, поїздки за кордон; - володіти навичками розуміння іноземної мови на слух під час повідомлень та інформації щодо надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час; - використовувати іншомовні навчальні джерела для отримання інформації на військову тематику. Ставлення: - знання звичаїв, особливостей життя у країні, мова якої вивчається, відповідність мовленнєвої поведінки та етикету носіїв мови; - позитивне ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, повага до народу, носія цієї мови, толерантне ставлення до його культури, звичаїв та способу життя; - культурна неупередженість і соціокультурна спостережливість, тактовність і ввічливість;

		розуміти значення іноземної мови, як засобу вирішення багатьох проблем міжкультурного спілкування і підвищення престижу та посилення ролі України в світі; знаходити інформацію в іноземних джерелах про тактику дій іноземних держав, зброю нового покоління та ін. Навчальні ресурси: новини іноземною мовою, військова термінологія міжнародного гуманітарного права, зустрічі з військовослужбовцями з іноземних держав, зустрічі з учасниками бойових дій іноземних держав.
3	Математична компетентність	Уміння: моделювати бойові ситуації та розкривати, основні події в процесах ведення збройної боротьби; розв'язувати вогневі задачі на ураження противника, як процес знищення цілей вогнем з різних видів зброї; проводити розрахунки для прогнозування можливих результатів бойових дій; визначати вихідні установки прицілу та точки прицілювання з урахуванням відстані до цілі і її розмірів; визначати відстані на місцевості за лінійними розмірами предметів чи безпосереднім проміром (пари кроків); використовувати математичні методи під час виносу точки прицілювання з урахуванням бокового вітру чи під час руху цілі; розраховувати бойові можливості підрозділів, щодо ураження противника під час різних способів ведення бою; здійснювати підрахунок та аналіз частоти серцевих скорочень у стані спокою та під час фізичних навантажень; визначати сторони горизонту за компасом та годинником, вміти надавати інформацію про своє місцезнаходження. Ставлення: усвідомлення важливості математичних знань та математичного мислення під час постановки чи виконання завдань з розділів програми (вогнева, прикладна фізична, домедична та тактична підготовки і військова топографія). Навчальні ресурси: рішення вогневих задач, визначення відстаней за допомогою лінійних розмірів, визначення бойових можливостей підрозділів, рух за азимутом, визначення життєвих показників людини.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: діяти при загрозі та застосуванні противником ядерної, хімічної, біологічної зброї та небезпечних хімічних речовин з метою збереження життя; використовувати засоби індивідуального та колективного захисту, технічних засобів спеціальної обробки; характеризувати та вміти діяти під час загрози та виникненні надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру; дотримуватись правил безпечної поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів; застосовувати маскування, як вид <u>бойового забезпечення</u>, яке організовується та здійснюється з метою приховування від противника складу сил своїх військ і <u>введення його в оману</u> стосовно намірів та розташування своїх підрозділів, споруд та вогневих позицій. Ставлення: розуміння впливу військових дій на природу; розуміння катастрофічного впливу ядерної, хімічної та біологічної зброї як руйнівної сили; ціннісне ставлення до навколишнього середовища, як до потенційного джерела життя, усвідомлення важливості бережливого природокористування; позитивне ставлення до природних елементів, які дають можливість змінювати зовнішній вигляд бойової техніки; усвідомлення значення природних елементів в природі, які використовуються у фотоелементах, дають можливість «бачити» в темряві,

		вести бій у нічних умовах; застосовуються в атомних силових установках; використовується для створення снарядів та куль; готовність до вирішення проблем, пов'язаних зі станом довкілля, що є наслідком надзвичайних ситуацій; розуміння впливу військових дій та надзвичайних ситуацій різного характеру на природу. Навчальні ресурси: вирішення питань при діях у надзвичайних ситуаціях, засоби захисту природи від вражаючих факторів зброї, ситуативні справи щодо вирішення проблем стану довкілля.
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: самостійно знаходити, аналізувати та добирати необхідну інформацію, обробляти її, зберігати та передавати її за допомогою технічних засобів та інформаційних технологій; використовувати інформаційно-комунікативні технології, розуміти та оцінювати різні аспекти медіа контенту; ефективно комунікувати за допомогою онлайн комунікації в різноманітних формах (електронна пошта, чати, блоги, соціальні мережі тощо); здійснювати інформаційну діяльність по збору, обробці, передачі, збереженню інформації; застосовувати базові прийоми та інструменти протидії дезінформації щодо військових злочинів, здобутків противника, небезпеки техногенних і природних катастроф тощо; поводитися у разі втрати мобільного та інтернет зв'язку; формувати практичні навички зі стрільби по статичним та динамічним мішеням за допомогою лазерних електронних стрілецьких тренажерів; працювати з комплексними навчальними матеріалами (електронними підручниками); використовувати всесвітню систему взаємосполучених комп'ютерних мереж, що базуються на комплекті Інтернет-протоколів Ставлення: усвідомлення впливу інформаційних та комунікативних технологій і пристроїв на здоров'я людини, переваг та ризиків їх застосування; розуміння проблем та наслідків комп'ютерної залежності. Навчальні ресурси: комп'ютерні програми з тактичної та вогневої підготовки, відео уроки з військової тематики, презентації з тем розділів програми «Захист України», комп'ютерні тести з метою оцінки знань учнів з військової справи, блогосфера педагогів ЗВ, соціальні мережі (групи в соц.мер.).
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати та застосовувати потрібні знання і способи діяльності для досягнення мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власний освітній напрямок, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власного освітнього напрямку.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, ухвалювати оптимальні рішення, щодо уникнення військових конфліктів та їх урегулювання мирним шляхом;

		використовувати критерії практичності, ефективності та точності, щоб обрати найкраще рішення, як майбутнього військовослужбовця, який буде діяти в сучасному загальновійськовому бою; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати по проблемам та питанням повсякденної життєдіяльності військ; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання взаємовідносин та дотримання статутних положень, правил військової ввічливості та поваги до командирів, начальників та підлеглих, старших та молодших; аналізувати та оцінювати власні професійні можливості, здібності та співвідносити їх з вимогами до військовослужбовця, члена військового колективу та представника військової частини; боротися з порушеннями вимог військової дисципліни, контролювати свої емоції під час виконання складних завдань та психофізичного навантаження в складних ситуаціях, організовувати свій час і мобілізувати ресурси для вивчення військової справи; оцінювати власні можливості в процесі рухової діяльності, виконання стройових прийомів, прийомів з основ самозахисту, виконання нормативів з вогневої, тактичної прикладної фізичної підготовки та основ цивільного захисту; реалізовувати різні ігри на місцевості, відповідати за власні рішення, визнавати недоліки у тактичних діях, планувати та реалізовувати проекти на військово-спортивну тематику (змагання зі стрільби, воєнізовані естафети). Ставлення: ініціативність; відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших; відвага, наполегливість, самовіддача, усвідомлення важливості співпраці під час ігрових ситуацій. Навчальні ресурси: змагання з військово-прикладних видів спорту, участь у навчально-польових заняттях, практичних стрільбах, діях на місцевості.
8	Соціальна та громадянська компетентності	Уміння: аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях та діях військовослужбовця в сучасному загальновійськовому бою; співпрацювати в колективі, вносити свою частку в роботу групи для вирішення проблеми відносно вивчення та впровадження статутних положень про військову дисципліну, внутрішній порядок у військовій частині, правил поведінки військовослужбовця; виявляти соціальні почуття, змістом яких є любов до України, повага до сучасних збройних сил, готовність виконувати накази та розпорядження командирів, начальників, виявляти повагу в колективі; застосовувати процедури та способи захисту власних інтересів, прав та свобод, як майбутніх військовослужбовців стосовно законів України; виконувати громадянський обов'язок щодо захисту незалежності та територіальної цілісності України; ефективно спілкуватися, долати стереотипи, робити свідомий вибір та діяти відповідально. Ставлення: усвідомлення цінностей людини як вищої соціальної цінності, поваги до її прав і свобод, закону; прагнення до суспільної справедливості, рівноправності; активна та відповідальна громадянська позиція, розуміння громадянського обов'язку; відповідальність за спільну справу. Навчальні ресурси: Статути Збройних сил України, Конституція України, міжнародні правові акти, сучасна публіцистика, виконання проектів, задачі соціального змісту.

9	Обізнаність та самовираження у сфері культури	Уміння: розуміти власну національну культурну, історію та створення сучасних збройних сил, повагу до історичного минулого; окреслювати основні тенденції розвитку культури у минулому та сьогоденні, враховувати історичні етапи розвитку українського війська, визначних полководців, історичні битви; використовувати мистецькі артефакти для пізнання минулого, осмислювати значення мистецтва в історичному контексті, знати історію розвитку та класифікацію сучасної зброї; аналізувати досягнення української культури та культур інших народів. Ставлення: свідоме збереження і розвиток власної національної культури та історичної спадщини; повага до культури інших країн; відповідальна поведінка та піклування про пам'ятки української та світової культур; відкритість до міжкультурного діалогу. Навчальні ресурси: твори військового мистецтва, творчі проекти, інтерактивні заняття в музеях бойової та трудової слави, вивчення історії рідного краю.
10	Екологічна грамотність і здорове життя.	Уміння: змінювати навколишній світ засобами сучасних технологій без шкоди для середовища; надавати допомогу собі та тим хто її потребує під час травмування, кровотечах та пораненні; ухвалювати рішення, обмірковуючи альтернативи і прогнозуючи наслідки для здоров'я, добробуту і безпеки людини; регулярно вдосконалювати фізичний стан, демонструвати рухові вміння і навички та використовувати їх у різних життєвих ситуаціях. діяти у небезпечних ситуаціях та надавати домедичну допомогу постраждалим. Ставлення: відповідальне ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших людей; дотримання морально-етичних і правових норм, правил екологічної поведінки в довкіллі; ціннісне ставлення до навколишнього середовища, як до потенційного джерела здоров'я, добробуту та безпеки людини і спільноти, усвідомлення важливості бережливого природокористування; усвідомлення значення здоров'я для самовираження та соціальної взаємодії. Навчальні ресурси: соціальні, екологічні та медичні проекти; моделювання соціальних ситуацій, зокрема впливу природного та техногенного середовища на здоров'я і безпеку людини; мультимедійні презентації до проектів, щодо добробуту, здоров'я і безпеки; спортивні змагання.

3. Тематичний план Теми теоретичних занять студентів

№	Теми	кількість годин	
		всього	теорія
	I семестр	42	42
	Розділ 1. Основи національної безпеки України	6	6
1.	Вступ. Система національної безпеки України	2	2

2.	Національні інтереси України та загрози національній безпеці. Воєнна доктрина України	2	2
3.	Підготовка до Національного спротиву в Україні. Основні засади забезпечення кібербезпеки України	2	2
	Розділ II. Збройні Сили України на захисті Вітчизни	12	12
1.	Нормативно-правова база з військових питань.	4	4
2.	Історія розвитку українського війська	2	2
3.	Основи міжнародного гуманітарного права	2	2
4.	Військовослужбовці та відносини між ними	2	2
5.	Стройові прийоми і рух без зброї	2	2
	Контрольна робота	2	-
	Розділ III. Вогнева підготовка	4	4
1.	Загальні поняття про стрілецьку зброю	2	2
2.	Прийоми та правила стрільби	2	2
	Розділ IV. Тактична підготовка	4	4
1.	Основні риси загальновійськового бою	2	2
2.	Основи військової топографії	2	2
	Розділ V. Домедична допомога	12	12
1.	Базова підтримка життя	8	8
2.	Домедична допомога в умовах бойових дій (тактична медицина)	4	4
	Контрольна робота	2	-
	II семестр	44	44
	Розділ VI. Вогнева підготовка та сучасні військові технології	6	6
1.	Прийоми та правила стрільби	2	2
2.	Ручні осколкові гранати	2	2
3.	Сучасні військові технології та озброєння	2	2
	Розділ VII. Тактична підготовка	8	8
1.	Індивідуальні дії солдата та взаємодії у складі двійок, трійок	4	4
2.	Поняття про вогневу позицію в обороні	2	2
3.	Вправи на відновлення після перенавантаження	2	2
	Розділ VIII. Основи цивільного захисту	18	18
1.	Надзвичайні ситуації мирного та воєнного часу, загроза їх виникнення	6	6
	Контрольна робота	2	-
2.	Основи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації. Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях	12	12
	Розділ IX. Домедична допомога	8	8
1.	Базова підтримка життя.	8	8
	Контрольна робота	2	-
	Усього	86	86

3.1 Теми лекційних занять

№ п/п	Теми	Кількіст ь годин
I семестр		
1.	Вступ. Система світової колективної безпеки. Система національної безпеки України	2
2.	Національні інтереси України та загрози національній безпеці. Стратегія воєнної безпеки України	2
3.	Підготовка до національного спротиву в Україні. Основні засади забезпечення кібербезпеки України	2
4.	Нормативно-правова база з військових питань	2
5.	Структура та завдання Збройних Сил України, їх керівництво. Військова присяга та військова символіка України	2
6.	Історія розвитку українського війська	2
7.	Основи міжнародного гуманітарного права	2
8.	Військовослужбовці та відносини між ними	2
9.	Стройові прийоми і рух без зброї	2
	Контрольна робота №1	2
10.	Загальні поняття про стрілецьку зброю	2
11.	Прийоми та правила стрільби	2
12.	Основи загальновійськового бою	2
13.	Основи військової топографії	2
14.	Основні правила проведення реанімації	2
15.	Порядок проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця	2
16.	Види кровотеч	2
17.	Техніка накладання турнікету, тампонування рани та накладання компресійної пов'язки	2
18.	Вступ до курсу тактичної медицини	2
19.	Домедична допомога на етапі під вогнем	2
	Контрольна робота №2	2
Усього		42
II семестр		
20.	Прийоми та правила стрільби	2
21.	Ручні осколкові гранати та поводження з ними	2
22.	Сучасні військові технології та озброєння	2
23.	Індивідуальні дії солдата	2
24.	Взаємодія у складі двійок та груп	2
25.	Поняття про вогневу позицію в обороні	2
26.	Вправи на відновлення	2
27.	Поняття про надзвичайні ситуації та їх класифікація	2

28.	Джерела надзвичайних ситуацій у воєнний час	2
29.	Основні заходи захисту населення у надзвичайних ситуаціях	2
	Контрольна робота №3	2
30.	Захисні споруди цивільного захисту	2
31.	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій	2
32.	Попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів	2
33.	Порядок дій в умовах особливого періоду	2
34.	Терористичні прояви та захист від них	2
35.	Психологічна стійкість та саморегуляція під час надзвичайних ситуацій	2
36.	Основні правила проведення реанімації	2
37.	Порядок проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця	2
38.	Види кровотеч	2
39.	Техніка накладання турнікету, тампонування рани та накладання компресійної пов'язки	2
	Контрольна робота №4	2
	Усього	44
	Разом	86

3.2. План проведення навчально-тренувальних занять

№ з/п	Назва розділу	Кількість годин	1 день	2 День	3 день
1	Тактична підготовка	4	2	2	
2	Вогнева підготовка	2	2	2	
3	Домедична допомога	12	2	2	6
4	Підсумкове заняття	1	-	-	1
	Всього:	19	6	6	7

3.3. Теми для навчально-тренувальних занять

№ п/п	Теми	Кількість годин
	Тактична підготовка	
1.	Бойові порядки та їх використання під час руху	2
2.	Озброєння та бойова техніка військової частини	2
	Вогнева підготовка	
1.	Вивчення прийомів і правил метання ручних гранат	2
	Домедична допомога	
1.	Вступ до курсу тактичної медицини	2
2.	Домедична допомога на етапі під вогнем	2

3.	Способи евакуації пораненого з небезпечної зони	2
4.	Домедична допомоги на етапі «Допомога в тактичних умовах»	2
5.	Проникні поранення грудей. Огляд грудної клітки	2
6.	Надання домедичної допомоги в разі переломів, опіків, обмороження, травми ока	2
	Підсумкове заняття	1
	Усього	19 год.

4. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з Захисту України

визначаються Положенням про контроль досягнень та критерії оцінювання за курс повної загальної середньої освіти у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради та вимогами програми з дисципліни «Захист України». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)». Навчальна програма розміщена на офіційному сайті МОН за покликанням:

<https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Особливістю Захисту України як навчального предмета є його спрямованість на використання знань, умінь і навичок у житті. Навчання Захисту України у кінцевому результаті має не тільки дати суму знань, а й сформувати достатній рівень компетенції. Тому складовими навчальних досягнень студентів з курсу Захисту України є не лише володіння навчальним матеріалом та здатність його відтворювати, а й уміння та навички знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та застосовувати в стандартних і нестандартних ситуаціях у межах вимог навчальної програми до результатів навчання.

Основними видами оцінювання є: поточне, тематичне, семестрове, за навчально-тренувальні заняття та підсумкове.

1. Поточне оцінювання здійснюється на всіх етапах навчальної діяльності у формах: опитування студентів на предмет засвоєння навчального матеріалу; тестового контролю; виконання учнями нормативних прийомів і вправ, письмових робіт; створення навчальних комп'ютерних (та іншого виду) моделей бойових дій і надзвичайних ситуацій, навчальних макетів (мішеней). Необхідність поточного оцінювання визначає викладач.

2. Тематичне оцінювання є обов'язковим для групи логічно поєднаних розділів програми. Виставляється шляхом узагальнення поточних оцінок за теми з урахуванням оцінок за виконання нормативних прийомів і вправ, контрольної роботи, за створені навчальні моделі (макети).

При цьому оцінка за виконання практичних вправ, дій, алгоритмів, нормативів є пріоритетними під час здійснення тематичного, семестрового, за навчально-тренувальні заняття чи підсумкового оцінювання.

3. Семестрова оцінка формується за результатами тематичних оцінок як середнє арифметичне значення.

4. Оцінювання за навчально-тренувальні заняття здійснюється аналогічно із поточним оцінюванням. Оцінка формується за результатами поточних оцінок як середнє арифметичне.

5. Оцінювання під час дистанційного синхронного (відеоконференція) навчання.

До уваги береться:

- присутність студента на занятті із ввімкненою відеокамерою;
- активність студента на занятті (усні відповіді);
- виконання домашнього завдання.

У випадку відсутності студента на занятті або присутності з вимкненою відеокамерою при умові виконання домашнього завдання (не менше 50%) він отримує **«зараховано»**.

6. Оцінювання під час дистанційного асинхронного навчання.

Студент отримує **«зараховано»** у випадку:

- опрацювання лекційного матеріалу (складання опорного конспекту, таблиць, схем...);

- виконання перевірконої роботи (не менше 50%).

7. Здобувач освіти зобов'язаний :

-бути підготовленим до кожного заняття і виконувати домашнє завдання;

-у разі пропуску заняття самостійно опрацювати вивчений матеріал;

-у разі відсутності на письмовій самостійній, контрольній роботі написати її в позаурочний час за вимогою викладача;

- виконати усі види робіт, які підлягають оцінюванню, на позитивний результат (4-12 балів).

- Максимальний бал за виконання тестових завдань-10.

- Максимальна оцінка за виконання письмових робіт дистанційно становить 10 балів. Бали високого рівня «11», «12» виставляються студенту під час виконання ним усних завдань.

-Обов'язковою умовою отримання балів достатнього-високого рівня є рівень активності студента під час усного опитування (на офлайн заняттях, онлайн конференціях) та демонстрування ним знання навчального матеріалу .

- Під час обрахунку результатів пріоритет надається оцінкам, виставленим на офлайн заняттях, які мають перевагу над результатами робіт, виконаних дистанційно.

- При виведенні семестрової, за навчально-тренувальні заняття, підсумкової оцінки у випадку отримання результату не ціле число, округлення балу здійснюється на розсуд викладача з урахуванням усіх компонентів вимог щодо оцінювання знань і умінь здобувачів освіти.

Навчальні досягнення студентів характеризуються за такими рівнями:

I. Початковий рівень: відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про предмети і явища; діяльність студента здійснюється під керівництвом викладача.

II. Середній рівень: знання неповні, поверхові; студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, має проблеми з аналізом та формулюванням висновків; здатний виконувати завдання за зразком.

III. Достатній рівень: студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язки між ними, самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента повна, логічна, обґрунтована; розуміння пов'язане з одиничними образами, не узагальнене.

IV. Високий рівень: студент має глибокі, міцні, узагальнені знання про предмети, явища, поняття, теорії, їхні суттєві ознаки та зв'язок останніх з іншими поняттями; здатний використовувати знання як у стандартних, так і в нестандартних ситуаціях.

Критерії оцінювання рівня володіння студентами теоретичними знаннями

Рівень компетентності	Бали	Критерії оцінювання якості знань, умінь і навичок студентів
1	2	3
I. Початковий рівень	1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи. Володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що відтворюються студентом окремими словами чи реченнями з постійною допомогою викладача, виконує лише фрагменти практичних завдань
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхові уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні, має елементарні навички, практичні завдання виконує лише з допомогою викладача
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання, розрізняє елементи техніки виконання нормативних вимог і здатний виконати незначну їх частину

II. Середній рівень	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворювати його не в повному обсязі відповідно до тексту підручника або пояснення викладача
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний дати визначення понять, але допускає помилки. За допомогою викладача може логічно відтворювати значну його частину
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, відповіді його правильні, він може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, за допомогою викладача може його аналізувати, порівнювати та робити висновки
III. Достатній рівень	7	Студент виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу, здатний застосовувати його на рівні стандартних вимог, частково контролювати власні навчальні дії
	8	Знання студента достатньо повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, робити висновки. Самостійно застосовує теоретичні знання для виконання практичних завдань.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, вміє узагальнювати інформацію, застосовує її на практиці
IV. Високий рівень	10	Студент володіє глибокими, міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної пізнавальної діяльності, знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх при вирішенні поставлених завдань.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, вільно висловлює власні думки, визначає програму особистої пізнавальної діяльності без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності.
	12	Студент має системні знання, виявляє здатність приймати творчі рішення, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання, рівень умінь і навичок дає змогу виконувати нормативи на бездоганному рівні

Шкала відповідності % тестових завдань і балів

Оцінка	%
1	0-24
2	25-39
3	40-49
4	50-56
5	57-63
6	64-71
7	72-79
8	80-87
9	88-94
10	95-100
11	100 + творчі, нестандартні завдання
12	

5. Методичне забезпечення дисципліни

№ за/п	Перелік документації	Кількість
1.	Методичні розробки лекційних та навчально-тренувальних занять	100%
2.	Лекція (комп'ютерний варіант)	100%
3.	Роздатковий матеріал з тем	100%
4.	Контролюючі матеріали з тем	100%
5.	Матеріали для підсумкового контролю (білети, питання, тести)	питання, тести

6. Інформаційні ресурси

№ за/п	Перелік інформаційного забезпечення	Кількість
1.	Електронний підручник (посібник)	2
2.	Мультимедіа	8
3.	Відеофільми	4
4.	Навчальні програми	1
5.	Контролюючі програми	-

7. Рекомендована література

Базова:

Захист Вітчизни: підруч. для 10кл.; за ред. Гарасимів І.М., Тернопіль, Астон, 2018, 256с.

<https://uahistory.co/pidruchniki/fyka-defense-of-ukraine-10-class-2023-standard-level/>

Захист Вітчизни: підручн. Для 11кл.; за ред. Гудима А.А., Тернопіль, Астон, 2019, 256с.

<https://uahistory.co/pidruchniki/gudima-national-defense-11-class-2019-standard-level/>

Захист України : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. / М. М. Фука, К. О. Пашко, І. М. Гарасимів, А. А. Гудима, С. І. Чуткий, Р. М. Мельник, Б. І. Білах. — Тернопіль : Астон, 2023. — 380 с ISBN 978

https://shkola.in.ua/3025-zakhyst-ukrainy-10-klas-fuka-stand.html#google_vignette

Допоміжна:

Конституція України; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show;>

Закон України «Про загальний військовий обов’язок та військову службу»;

[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12;](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12)

Статути Збройних Сил України, [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show)